

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:
200302997/TIN

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
03/7200 NATB-NK-LL
Arkivkode:
367.1/367.2

Dato:
11.12.2003

Høring på utkast til *Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket og Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket*

Viser til brev av 28.10, samt e-post fra DN ref. 02997 datert 10. des. 2003.

Generelt

For begge ordningene delegeres avgjørelsesmyndighet til kommunene. Etter vårt syn er det viktigste i hele denne prosessen med delegering å sørge for at kommunene får tilstrekkelig hjelp og veiledning i dette arbeidet. Dette gjelder ikke bare i forhold til regionale særtrekk, men også i forhold til miljøutfordringene i landbruket generelt og nasjonal miljø- og landbrukspolitikk.

Forskriften om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket er svært lite spesifikk når det gjelder å si hvilke tiltak og typer tiltak som kan være aktuelle. Selv om det kan gis utfyllende bestemmelser på dette punkt så synes vi det hadde vært en fordel med noe mer konkrete bestemmelser. Skogbruksforskriften er mer spesifikk når det gjelder å angi hvilke tiltak som er uaktuelle.

Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket

Kommentar til de enkelte §§

§1 Formål.

Vi tror det ligger forbedringsmuligheter i å legge lokale prioriteringer og tilpasninger til grunn. Erfaringer fra den eksisterende STILK-ordningen har i en del tilfeller vist at det er såpass store forskjeller i miljøproblemer og miljøutfordringer fra landsdel til landsdel at det kan være en fordel å bygge på lokale og regionale prioriteringer i større grad. Det er imidlertid etter vårt syn viktig at dette skjer innenfor visse rammer, slik at en sikrer en grunnleggende enhetlig miljøpolitikk.

§2 Virkeområde

At tilskudd kan gis til arealer vernet etter naturvernloven (f eks landskapsvernområder) er etter vårt syn et framskritt i forhold til tidligere ordning (STILK). Når det gjelder plan- og bygningsloven bør områder regulert til spesialområde naturvern og spesialområde friluftsliv (Jfr PBL § 25) inkluderes.

§3 Vilkår

De begrensninger som tidligere lå i STILK-forskriften på dette punkt har etter vårt syn vært en begrensning for å oppnå gode tiltak, spesielt for tema biologisk mangfold. Her er det nå foretatt en "oppmykning" av regelverket som vi vurderer som positiv. Imidlertid beror dette i stor grad på regelverket for produksjonstilskudd, og dersom en får innskjerping i vilkårene for å motta produksjonstilskudd, kan dette fort oppveies. Når det gjelder begrensningene på eiendommer der det offentlige har eierinteresser, har vi ikke noen god kjennskap til hvilket omfang dette kan tenkes å få. Uansett bør det kunne gis åpning for dispensasjon på dette punkt dersom det viser seg at denne bestemmelsen er til hinder for å gjennomføre gode og kostnadseffektive tiltak.

§4 Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter.

Erfaringer fra tidligere ordning (STILK) har vist at det har vært et stort behov for midler til planlegging og evt samordning av tiltak. Vi tror at dette vil føre til økt fokus på muligheter både for forbedring av enkelttiltak og samarbeid om tiltak.

§5 Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensingstiltak

Formuleringene i forskriften er her svært kortfattet, og sier ikke noe om hvilke eller hva slags type tiltak som kan være aktuelle. Begrepet "tilskudd til kulturlandskapstiltak" er lite presist, og selv om vi antar at det vil bli utarbeidet retningslinjer etc. så mener vi det hadde vært en fordel med noe mer presisering allerede i forskriften. I STILK-ordningen har det vært vanskelig å få initiert gode tiltak for bevaring av biologisk mangfold, og at slike tiltak nå kan fullfinansieres vil forhåpentligvis hjelpe på den situasjonen.

Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruketKap 4 Tilskudd til miljøtiltak i skog

§4-2... *dekning av økonomiske tap knyttet til langsiktig bevaring av spesielle biotoper.....*

Kommentar: her kan en gi eksempler på det som **MIS-figurer, rødlisteforekomster, viltbiotoper, naturtyper**. Poenget er at en må åpne for at *spesielle biotoper* kan være mer enn MIS-figurer.

§4-4 Vilkår.

Det er ikke bare MIS som er basert på vitenskaplig metode, og det blir nokså underlig å utelukke kunnskap ut i fra hvordan den oppstår. En annen ting er at kvalitet på inventøren er vel så viktig. Det burde her vært en formulering som sa noe om den totale kvaliteten på registreringene. Det må gjerne stå noe om høy kvalitet, og en bør da naturligvis godkjenne de registreringer som har høy kvalitet. Bør formulere noe om dette og henvise til miljøkvaliteter som er definert i 4.2 (de vi har uthevet). Vi kan foreslå noe slikt som at..."miljøkvalitene (som definert i § 4.2.) er registrert etter anerkjente og utprøvede metoder og med høy kvalitet". Vi foreslår også at det bør vurderes å få inn en bestemmelse om at FM skal godkjenne kvaliteten på registreringene. FM har både miljø- og landbruksavdeling.

Kap 5 Tilskudd til andre tiltak i skogbruket.

Fjerning av tilskudd til taubanedrift kan miljømessig slå begge veier. Dette er mest aktuelt i bratt og vanskelig terreng. I slikt terreng en finner en ofte store miljøverdier, bl a fordi det her ofte finnes gammel skog som det ikke har vært lønnsomt å ta ut. I den grad taubanetilskudd fører til hogst på slike arealer, er det en miljømessig (spesielt da i forhold til biologisk mangfold og i landskapsestetisk sammenheng) fordelaktig at tilskuddet fjernes. På den annen side kan en i visse tilfeller antakelig forvente at taubanedrift vil redusere behovet for bygging av skogsveger, men vi tror totalt sett at bestemmelsen om å fjerne støtte til taubanedrift er gunstig.

Vi er lite kjent med omfanget av skogsdrift med hest, og hvor stor betydning et slikt tilskudd kan ha. Vi oppfatter imidlertid skogsdrift med hest å være en lite miljøbelastende transportmetode, og vi mener derfor det er en riktig bestemmelse.

Oppsummering

Vi oppfatter begge forskriftene som en forbedring i forhold til dagens forskrifter. Vi er mest opptatt av at tilskuddene går til gode og riktig utførte tiltak. Etter å ha fulgt STILK-ordningen en årrekke ser vi at dette er et vesentlig punkt.

Når en nå delegerer til kommunene er det ytterligere utfordringer knyttet til det.

Det viktigste er å sørge for at kommunene klarer å ivareta intensjonen og innholdet i tilskuddsordningene på en tilfredsstillende måte. Kommunene har noe ulike forutsetninger for å klare det, bl a i form av nokså ulik prioritering av miljøkompetanse. Det er derfor viktig at kommunene får hjelp og veiledning, både når det gjelder å finne hva som er de aktuelle miljøtiltak, og også til å søke miljøkompetanse der den finnes. Slik sett blir det viktig å sikre samarbeidsrelasjonene mot miljøforvaltningen for å sikre den miljøfaglige kvalitet på tiltakene.

I det praktiske arbeidet med ordningen vil vi også anbefale at kommunene stimuleres til å søke samarbeid fra frivillige organisasjoner. Vi ser i dag et økende samarbeid mellom regional/lokal landbruksforvaltning og slike organisasjoner, med til dels svært fruktbart resultat. Dette gjelder både innenfor jordbruk og skogbruk.

Formuleringen i skogforskriftens § 4-4, første ledd må endres noe.

Med hilsen

Ola Skauge e.f.
Avdelingsdirektør

Reidar Dahl
seksjonsleder